

Canvi de cicle, nou mapa

L'èxit indiscutible del procés participatiu del 9-N ha tancat el cicle que justificava l'acord de legislatura. Tot i les seves limitacions, la jornada va prendre una dimensió formidable. I va projectar senyals prou clars del suport social que susciten el dret a decidir i la independència. Culminat amb nota l'acte de fe, el procés i la mobilització ciutadana demanen calendari propi i acció immediata. La confrontació amb l'Estat no es pot plantejar gaire més temps en el terreny simbòlic i vorejant el perímetre de la legalitat imposada –l'ús instrumental que el govern Rajoy en fa ho corrobora–. Disposar de les estructures d'estat fonamentals és d'una urgència extrema perquè no tenir-les ens afebleix decisivament. I, sobretot, les persones en situació més precària necessiten sense dilacions un nou escenari polític, l'obtenció de recursos i la posada en marxa de mesures socials ambicioses. El marc autonòmic –estrangulació pressupostària, ingerències competencials sistemàtiques– ha laminat els marges efectius d'autogovern. En conseqüència, la pausa epistolar per posar en evidència altra vegada la negativa de l'Estat a negociar el referèndum ha de ser brevíssima. L'obtenció del mandat democràtic perquè el Parlament acordi l'assumpció de la plena sobirania política i es pugui ençar un procés constituent és inajornable. Per això cal conèixer immediatament les propostes que fa cada formació.

Disposar de les estructures d'estat fonamentals és urgent perquè no tenir-les ens afebleix decisivament

En el cicle post 9-N que ja hem iniciat es produirà una modificació important del mapa electoral i polític català. El reajustament del front més conservador, copat per l'espanyolisme més ultrancer i els vasos comunicants entre el PP i C's, s'alimentarà del rebot que pot ocasionar entre les seves bases el pànic a una majoria sobiranista. D'altra banda, la reorganització del centre i el centredreta s'ha precipitat per l'efecte del cas Pujol en la renovació en marxa a CDC. Les tensions indissimulades amb la direcció d'UDC i el desgast que pot generar la tramitació judicial d'alguns casos pendents, han fet pivotar tota la reestructuració interna al voltant de la figura d'Artur Mas. La seva capitalització del relat del 9-N –malgrat les vacil·lacions i rebaixes de la consulta originalment pactada– ha donat més força a l'op-

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

ció de l'anomenat *partit del president*. De fet, aquesta aposta és congruent amb la tradició d'un espai electoral que anteriorment s'havia aglutinat al voltant de Jordi Pujol i que, ara, trobaria en Mas el lideratge personal substitutori, adaptat al nou escenari polític i al nou moment històric. Malgrat les manifestacions del mateix Mas, el 2012, fixant un límit pròxim al seu recorregut polític, a hores d'ara el seu lideratge de l'univers convergent resulta indiscutible i insubstituïble.

De fet, però, l'amplíssim moviment cívic, desplegat coincidint amb l'agudització de la crisi i dels seus efectes, ha propiciat un desplaçament de la consciència ciutadana cap a posicions identificades amb la tradició d'esquerres. La inclusió en el nucli mateix de la reivindicació sobiranista –i en les campanyes de l'ANC

i Òmnium– de l'exigència d'una profunda regeneració democràtica i la transformació del sistema econòmic i social, n'és una expressió tangible. Aquest desplaçament de la consciència dels sectors socials més dinàmics pot convidar Mas a revisar el seu discurs social. Però, sobretot, constitueix una gran oportunitat per a les esquerres, en procés –també– de reorganització. La necessitat de proporcionar una resposta adequada a la demanda de noves formes de participació política interpel·la especialment les formacions d'esquerres. L'actualització general d'idearis i projectes polítics haurà de ser paral·lela a l'esforç per repensar la pròpia estructura organitzativa.

L'emergència recent de projectes alternatius d'esquerres, que hauran de precisar les seves propostes, formes d'organització i marcs d'aliances, afectarà espais fins ara representats al Parlament principalment per la CUP i ICV-EUiA. Però la possibilitat d'articular una esquerra de vocació majoritària i capaç de suscitar un suport social ampli i transversal, a expenses del vincle que hi puguin establir les formacions anteriors, se situa al voltant de la confluència entre el republicanisme social i independentista d'ERC i el socialisme sobiranista. Mentre l'unionisme que es proclama d'esquerres s'encongeix, la imminent confluència de grups i persones procedents del sector més catalanista del PSC facilita l'opció d'una coalició amb ERC que pugui recollir una majoria progressista capaç de condicionar els principis inspiradors i el procés de construcció del nou estat.

La possibilitat d'articular una esquerra majoritària se situa al voltant de la confluència entre ERC i el socialisme sobiranista

LAMARTARILE

Blai Bonet il·lumina el país

Si alguna cosa important de debò li ha succeït a aquest país (o als Països Catalans, si voleu) en les últimes setmanes ha estat la publicació del llibre *Poesia completa*, de Blai Bonet. Era un llibre tan llargament esperat que molts dubtàvem si arribaríem a veure'l, i ara que per fi el tenim a les mans, l'alegria és immensa, com l'obra que conté. L'edició de la poesia completa de Blai Bonet, en si mateixa, és un procés: i un procés llarg i tortuós, que s'ha perllongat al llarg d'una dècada i mitja i que ha conegut tots els atzars i els entrebancs imaginables (i els que no ho són). Però finalment és aquí: 1.374 pàgines amb tots els poemes que va publicar en vida un dels poetes més importants de la literatura catalana moderna (no perquè ho digui jo: ho afirmaven Carles Riba i Salvador Espriu, per exemple), acompanyats d'una setante-

na de peces inèdites. Una festa inacabable per als amants no ja de la poesia, sinó de la bellesa i de la vida.

Aquesta *Poesia completa*, després de recórrer diferents atzucacs editorials, ens arriba sota els auspicis del segell Edicions de 1984, que no fa més que donar-nos alegries als seguidors del seu catàleg. Els curadors d'aquest volum són Nicolau Dols i Gabriel de la Santíssima Trinitat Sampol. Com ells, Margalida Pons també és professora i poeta, i és ella (que, a més, és la principal estudiosa de l'obra de Bonet) qui signa un extens i magnífic estudi introductori que no tan sols facilita totes les claus per a la comprensió de l'obra poètica de Blai Bonet sinó que en-

SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRIPTOR

La 'Poesia completa' de Bonet és una festa inacabable per als amants de la bellesa

comana l'entusiasme per la seva lectura. És just i necessari treure's el capell davant de la ingent tasca de revisió, fixació i ordenació dels textos que han dut a terme Dols, Sampol i Pons. Només se'ls pot dir: enhorabona i moltes gràcies.

Els blaiBonetians som una comunitat diversa, prolixa i de vegades contradictòria, perquè no sempre estem d'acord ni entre nosaltres. Però això no impedeix que la poesia del mestre sigui no tan sols accessible, sinó que m'atreveria a dir necessària, per a qualsevol persona que senti que la sang li corre per les venes. És impossible, en un article com aquest, fer una ressenya acceptable del magma espectacular i tan

fèrtil que ofereixen llibres com *El Color*, *Els Fets*, *El Poder i la Verdor*, *Teatre del Gran Verd*, *El Jove* o *Nova York*. Cal entrar-hi i deixar-se endur per la fascinació que desperten, de la mateixa manera que ens deixem endur per la millor música: sense preguntar-nos què significa ni per què ens agrada, si no és per la seva capacitat inefable de persuasió. Només voldria recordar que Blai Bonet ens va deixar idees, pensaments, màximes, que poden il·luminar tota una vida. Per exemple: "No tingueu por, la por és dels animals". O el que hauria volgut que fos el seu epitafi: "En Blai sempre és allí, viu: il·lumina el seu país". Aquest volum de *Poesia completa* desprèn una llum d'una potència immarcescible, feta i pensada per il·luminar-nos a tots. En els dies que vivim, Blai Bonet, català de Mallorca, és més necessari que mai.